Խմբագրատան գները
Օսմանեան Կայսրութիւն
Տարեկան 8 մէճիտիէ
6 այլազգ 4 »
3 այլազգ 2 »

Թաշրոլարի գները
Տարեկան 10 մէճիտիէ
6 այլազգ 5 »
3 այլազգ 2 1/2 »

Լիսէն նիւսխէսիզ սաթերը իրենց կալի բարալազգ գայիմէյէ։

Ազատամիտ Էջմիածին

ՀԱՅՈՑ ԱՌՈՒՍՏՈՒ ՄԻՈՒՆԱՏԻՒ ԵՐԿՐԱՑԻԵԱՆ

1878 ՕԳՈՍՏՈՍ 12 | ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՕԳՈՍՏՈՍ 24

Իլանաթրն պէհէր սաթերը 1 ինճի տէֆտար 3, ինճի տէֆտար 2, ինճիւ վէ սայիր տէֆտարլարի 1 ղրուշ։ Իլանաթրասրնա գանու

—Էտիրնէտէն օգոստոս 17 թարի-խի իլէ Մէսէնճբրա եաղլմըշ տբր։

Մէմլէքէթլէրինէ ավտէթ իթմէք-տէ օլան միւհաճիրլէրին կիտիպ կէլմէ-լէրի սէպէպ՝ իլէ, չըմէնտրֆէր ըս-թասիօնունտա պիր գաչ կիւնտէն պէ-բու պիյ՛ուք պիր գարագարըգ միչա-հատէ օլունուեօր։ Իսթանպօլտան կէ-լիպ վաթանլարընա ավտէթ իթմէքտէ օլան չու միւհաճիրլէր պիր թագըմ միչք՛լաթա թէսատիֆ իտիեօրլար քի պու տա, միւհաճէրինի մէրգու-մէյի վէ ֆամիլեարընը պուրաեա կէօնտէրմ. քտէ օլան գօմիսիօնլարընը վազիֆէ-իզլիյինտէն նէշէթ իթմէքտէ տիր։ Էտիրնէտէ պուլունան Ռուսա-րընը հիւքիւմէթի մահէլլիեէսի, եա-լէրինտէ հիւք՛ւմէթը մէգքիւրէ թա-[illegible] մաեան միւհաճիրինին վաթանլարընա ավտէթլէրինէ միւսատէ օլունմաեա-ճաղը, վէ միւհաճիրլէրին կիթմէք իս-թէտիքլէրի մէմլէքէթլէրին մըխթար վէ չօրպաճըլարընան աթվարը սա-պէգալարընճա իուշնուտ օլունաճագ մալիւմաթ ալընտրգտան սոնրա, մէգ-քիւր ռուխսաթնամէլէրին եէտլէրինէ վիրիլէճէկինի պիր չօգ տէֆալար պէ-եան իթմիշ իտի։ Պունունլա պէ-ռապէր պիր չօգ մ՛ւհաճիրլէր, մէգ-քիւր ռուխսաթնամէլերի ալմագ իչին Էտիրնէտէ թէվդէֆ իթմէքսիզին ֆի-ռիպ, եանպօլու վէ մահալը սայիրէ-եէ միւթէվէճճիհէն Իսթանպօլտան չըմէնտրֆէրէ ռագիպէն եուա չրգրեօր-լար, վէ Էտիրնէտէ չըմէնտրֆէրտէն չըգըգ, մէմլէքէթլէրինէ կիթմէք իս-թէտիքլէրինտէ, Ռուս մէմուրլարը քէնտիլէրինի գապուլ իթմէեէ հիչ պիր էմրլէրի պուլունմատըգընը իֆատէ ի-տիեօրլար, պունուն իւզէրինէ միւհա-ճիրլէր թէքրար Էտիրնէ եօլունու էլէ ալմաեա մէճպուր օլուպ, օրաեա վի-սուլլէրինտէ իսէ, իդամէթ իտէճէք պիր եէր թէտարրիք իտէմէտիքլէրին-տէն, լազըմ կէլէն ռուխսաթնամէյի ալանա գատար չըմէնտրֆէր ըսթա-սիօնու ճիվարընտա չատըրլար ալթընտա իսքեան իտիպ, էքսէր տէֆա պիր չօգ չէյտէն մահրում գալմագտա տրբ-լար։ Պունտան պիր հաֆթա էվվել իւչ եիւզ խանէ գատար միւհաճիր, եէտլէրինտէ ռուխսաթտամէ օլմատըգը հալտէ, ճիվար քէօյլերտէն պիրիսինի մահէլլի իդամէթ իթթիխաղ իթմէք իւզրէ, Թըրնօվա-Մէյմէնլիէ կէլմիշ-լէր իսէ տէ, եօլլարընա տէվամ իտէ-մէյիպ, իւչ կիւն իւչ կիճէ Թըրնօվա-բոսֆասիոնու գուրպինտէ չատըր Թընտա իսքեանէ մէճպուր օլմուշ տբր։ Սէյմէնլի Պուլգարլարը, միւ-ճիրինի մէրգումէնին եօլա չրգմալա-նա միւսատէ իթմէտիքտէն մատ-քէօյլերինտէ խարապ վէ իհրագ տիլմիշ օլմաեան պիր գաչ խանէյի քէնտիլէր եաքըպ խարապ իթմիշ տիր։

Քոթանիչատա Պուլգարլար պիր գա-լէ միւհաճիրի թաչա թութմուշլու Պուվագբալար միւսթէնտա չէյլէր տր, ղիրա ալէյլումում միւհաճիրլէր, Ռուլ-լար թարաֆընտան եէտլէրինտէ ռուս-սաթնամէ պուլունատուղա թագտիրէ պիր կէօնա սարգընթըրգ կիօրմէքփ-ղին քէօյլերինէ ավտէթ իտիեօրլար։ Մէհրաբլիդա-Վարնա-Ռուսչուք եօլ չէգէ-եօրլար, մէգքիւր գաթարլարատան իքի-սի, հէր կիւն Ֆիլիպէ վէ Եանպօլուեա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտիեօր։

Բոտօր էրպապը գըեամտան պիր գաչ չէթէ, չէնտ կիւն ագտէմ խաս-քէյ ճիվարընտա ճէնուպ թարաֆը-նա ինէրէք, միրալայ Շիւլտին գօման-տասընտա պուլունան ասքէրլէ պիր գաչ տէֆա միւճատէլլերտէ պուլու-նուպ Ռուսլար զիեատէսիյլէ միւնհէ-զիմ օլարագ, 150 գատար մէճրուհ վէ մագթուլարը վուգու պուլմուշ տուր։ Անճագ ագչամ իսթիւ Ռուսլար քիւլ-լեեէթլի մուավէնէթ ալմաղա, եինէ միւճատէլլեէ պաչանըլարագ, պու հարպտա էրպապը գըեամ մաղլուպ օ-լուպ բէք չօգ ատամլարը գըրըլտըգտան մատա, 300 տախ՝ էսիր վիրմիշլէր տիր։ Ռիվաեէթէ կէօրէ, միրալայ Շիւլտին ասքէրինի թագվիեէ իչին, Էտիրնէտէն միրալայ Վինթերին գօ-մանտասընտա Խասքէյլէ պիր թապուր ասքէր իրսալ օլունճագ իմիշ։

—Ղալօսատան օգոստոս 16 թարի-խի իլէ զաղէթայի մէգքիւրէ եաղը-եօրլար։

Հուտուտ մէսէլէսինին հալինի կի-հիք ոիրմէլէրի, եէալէթիմիզ իչին հէր ճիհէթլէ մուզիրը տիր։ Իմտի կէրէք թիւրք՛անընը վէ կէրէք եունանիսթա-նընը մէնֆաաթը իչին չու հալին պիր ան էվվել խիթամ պուլմասընը արզու իթմէլիյ՛ղ։ Միւնասէպաթ ուզուն միւտատէթ կէրկիի գալարգճա թա-պիսթիյէ իքի թարաֆ տա հիտատէթ-լէնիպ, պու կիւնքի կիւն եէկոռիկէրի նէ սուհ ու սալահ իւզրէ պուլունմա-եա մէյեալ օլան իքի գօնշու, բալիթի-գաճա մէսէլէլերտէն տօլաեը թահրիգ օունարագ պիր թագըմ գարբՀԷԳԼԷԳ-լար զուհուրինտէն գօրգուլուեօրուճիկէր ազիմ պիր ֆէնալըգ տա, հայտուտ-լուղուն կիւն պէ կիւն քէսպի ազամէթ իթմէսի տիր, հիւքիւմաթը մահէլլիե-լէր հայտուտլուղուն էօնինինա ալմաեա նամիւքթէտիր պիր հալտէ տիրլէր։ Պիր չօգ հուտուտ մուհաֆըզլարը չէ-թէլէր թէչբիլ իտերէք պաղը գաղա-լարը տիչարը տէհշէթ գըլմագտա տբրլար, պագը գաղալարտա տախի աբրլար։ Արնավուտլար պիր թագըմ քէօթիւ-լիւքլէր իճրա իտիեօրլար, հէնուզ եա-գըն կիւնլէրտէ։ Արմիրօ ճիվարը էհա-լիսինտէն պիր տէլիգանլըեը հայտուտ-լարը գըրա կէօթիւրիւպ օտան պէրու-լար գըրա կէօթիւրիւպ օտան պէրու-եէ նէգատան սոնրա խապէր ալընա-եաք։

Ղալօս իլէ պաչըճա մահէլլէրտէն մատտա էեալէթին հէր թարաֆընտա մալ ու ճանճա էմնիյէթ օլմատըգը-տան քիմսէ եալընըզճա եօլճուլուգ իթմէեէ ճէսարէթ իտէմէեօր։ Սինօ-ըրը պիր ուճուտտան տիկէր ուճուտա գատար Իսլամ քէօյլիլէր, ասքէրլէրին հիմաեէսի թահթընտա օլարագ պուղ-տայլարընը պիչմէքտէ տիրլէր։ Վէ պուղտայը խարմանտա տէօյտիւքտէն սոնրա ֆամիլեարընը ալըպ Արմիրօ-վէ Ֆարսատասա, վէ մահալը սայիրէեէ կէօթիւրիւեօրլար, չիւնքի պէքճիսիզ խանէլէրինտէ օթուրմաեա գօրգուեօր-լար, էհալինին իրիսթիան դըսմը հէ-նուզ Եունանիսթանտա տբր, վէ էկէր պիր սաաթ էվվել թէտապիրի լազըմ իթթիխաղ օլունմազ իսէ, չիֆթլիք-լէր եիւզ իւսթիւ դալըպ, կէլէճէք սէնէ պիւսպիւթիւն խարապա եիւզ թութտաճագ տբր։ Իսլամպէյլէրինտէն չօղու պուղտայլարընը, չիֆթլիքլէրին-տէ պրրպմաեա գօրդուուգլարընը-տան, Ղալօստա պիր թագըմ անպար իսթիճար իտերէք պուղտայլարընը պու անպարլարա նագլ իթթիրիեօրլար։

Մէմուրին ղայրի օլարագ պու սէ-նէ մահսուլ ըէք ազ տբր։

Կոլֆ տախլինտէ վագը օլան գարիէլրտէ սէֆալէթ տէրէճէյի նի-հայէեէ վարմըշ տբր. Կոլֆընը միւթէ-սարրըֆը մաեէթինտէ եիւզ գատար ասքէր պուլունտուղու հալտէ, սէնէնին վէրկիէրինի թահսիլ իթմէքտէ. վէրկի թահսիլի խուսուսընտա էհալի զիատէ թազեիգ օլունընեօր։ Զօգ տէֆա քէօյ-լիլէր բարա թէտարիքի իչին ղէյթին մահսուլարընա գատար պէքլէմէեէ մէճպուր օլտուգլարը հալտէ, վէրկիյի միրմէք իչին մէվճուտ օլան զէյթին եազլարընը օգ կասընը 110 փարա (լիրա 186 ղրշ. ճիտապը.լա) սաթմըշլար տբր։

Պունտան չէնտ կիւն ագտէմ, Ղա-լօս քէօրֆէզինտէ Թրիքարի նամ ու-ֆագ ճէզիրէտէ վագը Բում Ռանաս-թըրընա խբրսըզ կիրիպ, պուլտուզլա-թըրընա խբրսըզ կիրիպ, պուլտուզլա-րը կիւմիւշ վէ բուպալարը ալըպ ֆի-ռար իթմիլլէր տիր։

ՊԷՐԼԻՆ ԳՕՆԿՐԷՍԻՆԻՆ ԲՐՕԹՕԳՕԼԱՐԸ

Նեռէնթ Էրմէնէլ

1878 սէնէսի յունիս 26 իճթիմաը

(Մանգուսէնին 3827 ինճի նիւմէրօ-սունտան պագըյլէ։)

Գօնկրէտէ Օսմանը տէմիր եօլարը ղէրէտտա գօրդ ասմրասը թարաֆընտան վուգու պուլան թէքլիֆ տիր։

«Ավստրիա Մաճարիսթան մուրախաս-լարը, 9 ունճու մատտէնին 2 ինճի ֆըգ-բաբընը սոն գըսմը եէրինէ, ահքեամը ա-թիէնին տէրճինի թէքլիֆ իտէրէր։

«Պապը ալինին, քէնտիմմէմլիքի իւզէ-րինտէ պուլունան տէմիր եօլարընը իք մալի, վէ սայիր խաթթարտա պիրլէթիրիմէսի վէ իշլէտիլմէսի իչին կէրէք Ավստրիա-Մաճա-րիսթան հիւքիւմէթի վէ կէրէք Էվրօպայի Օսմանի տէմիր եօլարընընն իշլէտիճի գում-բանեասը միւվաճէհէսինտէ ագտ իթմիշ օլուուգու թահիւտաթտան, Պուլղարիսթան քէնտի հիսսէսինէ տիւշէն գըսմը քէնտի իւզէրինէ ալաճագ տբր։

«Պու մէսայիլին թէսվիեէսի իչին լազըմ կէլէն մուգավէլէնամէլէր, միւսալէհանընն ագարընը միմէգ, Ավստրիա-Մաճա-րիսթան վէ Պապը Ալի վէ Սերպիա վէ Պուլղարիսթան պէյնինէ միւնագըշա օլա-ճագ տբր։

«Շարգի Բումէլիտէ պուլունան տէմիր եօլլար հագգընտա Պապը Ալինին մէվճուտ օլան հուգուգ ու վէզիֆէսի սապըգը վէճճ իւզրէ պէրտէվամ գալաճագը տէրքեար տբր»։

Պու թէքլիֆ պիրա միւսահասա գա-պուլ օլունուր։

Բէյիա, Պուլղարիսթանտա վէ Շարգի Բումէլիտէ իգամէթ իտէճէք էճնէպի Գա-թօրիք բուհպանը հագգընտա էվվէլքի իճ-թիմալարատան պիրիսինտէ Ֆրանսըզ մու-բախասարը թարաֆընտան տէրմիան օ-լունան թէքլիֆի գօնկրէնին միւզաքէրէսինէ արզ իտէր։

Միւսիւ վ՛ասինկթան, Գաթոլիքլէրին մէկհէմլէրի իւզրէ սէրպէսթճէ իպատէթ իթմէքլէրի, տէվլէթին գավանիյնի ուսու-միկի վէ մուահէտաթ ու մուգավէլաթ իչէ Շարգի Բումէլիտէ թէէմին իտիլմէ օլ-ուզունա տայիր տէվլէթի Այիեէ մուբախ-խասընընն, տիւնքի կիւն վուգու պուլան պէեանաթը իւզէրինէ, Ֆրանսըզ մուբախ-խասարընընն, միւթալաաթը ալթէյի տէր-մէճպուր մէճպուր օլտուգլարը հալտէ, վէրկիյի միրմէք իչին մէվճուտ օլան զէյթին եազլարընը օգ կասընը 110 փարա (լիրա 186 ղրշ. ճիտապը.լա) սաթմըշլար տբր։

Պունտան չէնտ կիւն ագտէմ, Ղա-լօս քէօրֆէզինտէ Թրիքարի նամ ու-ֆագ ճէզիրէտէ վագը Բում Ռանաս-թըրընա խբրսըզ կիրիպ, պուլտուզլա-թըրընա խբրսըզ կիրիպ, պուլտուզլա-րը կիւմիւշ վէ բուպալարը ալըպ ֆի-ռար իթմիլլէր տիր։

ԷՍՐԱՐԸ ՀԻՆՏ

— 66 —

8

ՖԱՆՃԻԱ ԻՀԻՆՏԷ ԳՕՄԷՏԻՆ

Պու սէօզլէր օղուզու սըրատա, Տուրկալ իչէրի կիրէրէր։

—Օթուրուեուզ, բրէնէս հաղրէթլէրի, բէճա իսէրիմ օթուրուեուզ, տէտի, չիւնքի կէթիրտիկիմ խասդէր, սիզտէն կիզլի տէյլի տիր վէ օլանազ, զիրա պու խասդէր Հինտիսթան չիւքէթինին քէսֆիֆլի սահ-հէ տասթլարընա միւթատիգ տիր, վէ սիզ իսէ, ենկլիզլէրին զաչընճա տասթլա-ընտան պիրի օլմանընը։ Սիզին տախի կէթիրտիկիմ խասդէրի սինէյմէնիզ լազըմ տբր։

Բրէնս պու սէօզլէրի սէօյլէմէքտէ իքէն, սըթմատան թուսթուրուլուբ կիպի զաեէթլէ ալթիւսթ պի։ Հալտէ կէտրիւնէ՛քտէ, վէ պիր դապահաթլընընն միւթէնթիլ հուզու-ռունա գապահաթընը կէպլիյիպ տէ, խի-լաֆը վագտ իպրարլար իթմէսիկտտէ, նէ տուրէթ քէսպ իտէր իսէ, իչէճէ միւմանիկ տա տախի տէնի տուրէթի քէսպ իթմէքտէ իտի։ Շէյտէ բի կէօզլէրի ֆէվգէլատէ բարլա-մաղտա, սէատատ տէյիլմէքտէ, վէ տա-մարլարը տիթրէմէքտէ իտի։

—Խայր օղա, Տուրկալ, պու հալինիզ պունա տէհշէթ վիրիեօր, պուրաեա նէ՞ եամանլըգը կէլտիրիպ, վէ պէնիմ գար-ըմտա նէ՞ սէօյլէճէքսինիզ, տէտի ճէլլա։

—Ֆիքր նէ՞ խասդէր կէթիրտինիզ, վէ կէ-թիրտիկինիզ խասդէր ահապա տէհշէթլի մի տիր, տէեու սիւալ իթտի լօրտ Սին-կլէրն։

—Էվվէթ, միւօրտ, տէհշէթլի տիր։

—Նէ՞ կիպի։

—Մ՞ղիամ եա, ուր ճոն Մաղդոնալդ գա-թիլինին իտի։

Տուրկալ, իչդու սոն լաֆլարը իրատ իթտիկինտէ, ճէլլանընն եիւզիւնտէ տէրհալ պիր կիւլիւմսէմէ միւշահէտէ օլունուս։

Պու սրրատա, իթթիսալինտէ պուլու-նան տալօն իլէ իրթիպաթը օլան գարուե-նուն բէրէքէսի աշըլարագ, իքի պիրա-տէրդէ իլէ Ֆրանսըզը ազգթէօր էշիյին իւզէրինտէ տուրատուլար, լաքին բրէնէս իլէ բրէնս պուենլարը կէօրմէմէքտէ իտիլէր։

—Ուր ճոն Մաղդոնալդ գաթիլի՞ մի, թէքբարլատը լօրտ Սինկլէրը, էյ սիզ անը մէյտանա չրգարատիլմէ՞զ մի։

Ճօրճ իլէ Էսվարտ պիր թէճճիսիլ ա-լէամէթի իտրագ իթմիլլէր։

—Սոհբ՞ մի, Տուրկալ, սիզ պու գաթիլի պուլտուեո՞ւզ մու, տէտի ճէլլա։

—Էվվէթ։

—Էյզէ իսէ, չարարդ սէօյլէյին։

—Բ՞մ տիր պու գաթիլ, տէտի լօրտ Սինկլէրը։

Տուրկալ պաշընը էյէրէք։

—Պու գաթիլ, մաղթուլուն օղլու, Ճորճ Մաղդոնալդ տուր, տէտի։

9

ՖԱՆՃԻԱ ԻՀԻՆՏԷ ԳՕՄԷՏԻՆ (ՁԷՅԼ)

Ասլա ազլ ու ֆիքիրատն կէտվէեէն մէկ-քէր իթթիհամը իչիսիր իչիթմէդ, Ճորճ իլէ Էսվարտ պիր թէճճիսիլ սէտասը շը-գարտըլար։

Ճէլլա, վէճճատի պիր եըլան թարա-ֆընտան ըսրըլան պիր գատըն միսիլլիւ, պիրտէն պիրէ արգասընա տէօնտիւ, վէ անընտատ պիր տէրին չուգուր հասըլ օ-լարագ,

—Ա՜հ, Ճորճ պուրատա իմիշ, տէտի։

Լաքին հէման օլ անտէ քէնտի քէնտինի թէր-լատարագ, քէնտի քէնտուեէ,

—Ֆագաթ պէնիմ նէ՞մէ լազըմ, տէտի։

Տուրկալ իսէ, պու արա թէքէպպիւրլէ կէօպէրինի Ճորճ Մաղդոնալ տիքմիշ իտի։

Էսվարտ, հիտատէթինի թէսկին իտէմէեէ-րէք, Տուրկալա սօղրու եիւրիւտիւ, վէ եիւք ակըճէկտա իլէ,

—Բրէնս, սէտիկինիզի անլատեօրմուսուս-եուզ, տէտի։

—Էյիլէնտի, պու սիվանէճէ պիր սէօզ սիւր, սէեու իլավէ իթտի վալի։

—Չազըգաթէն պու սէօզ ըէք եօլսուզ տուր, տէտի Ֆրանսըզ թապիպ։

Պատէհու ճէլլա չու վէճճ իլէ քէլամա իսթիտար էյլէտի։

—Տուրկալ, պու եօլատա պիր տէհշէթլի իթթիհամը մէյտանա գէլմագ իչին, ըէք պիրյիք իսէ սիզ լազըմ տբր։ Իմտի սէօզ-լերինիզի պիր իյիճէ տիւշինինիզ։

Տուրկալ ճէվապ վիրմէքսիզին հաղըրլան-մաղտա իքէն, Ճորճ անտէն էվվէլ քէլա-մա ագազ պիրէ,

—Անֆվ իսէրսինիզ վալի հաղրէթլէրի, սիզ տէ ամֆվ իսէրսինիզ բրէնէս հաղրէթ-լէրի, տէտի միւթէապիմ պիր թավր իլէ, բրէնէսին իթթիհամը պէնտէնիզ այտա ալ-տուզունտան, ճէվապը տախի պէնտէնիզ այտա տիր։ Իմտի, միւօրտ հաղրէթլէրի, պու խուսուստա միւտատէնիզի իսթիրհամ իյլէրիմ։

Վալի մուվաֆֆաթ իթմէսիյլէ, Ճորճու չու վէճճ իլէ քէլամա տէվամ իթտի։

—Օթուրուեուզ, բրէնս հաղրէթլէրի, օթուրուեուզ, չիւնքի եալընըզ միւթթէհիմ օլան աեագատա տուրմաղը տբր։

Ճորճ պու քէլամը սէօյլէտիկինտէ, Տուրկալա տօղրու պիր դօլմուզ սանտա-լիսի ուզաթմագտա իսի։

(Տէվամի)

րիանալէ իգթիֆա իթմէքտէ պուլունուգ-լարընը իֆատէ իտէր։

«Ֆրանսըզ մուրախխասլարը, էճնէպի Գաթօլիք բուհպանընա տայիր տէրմիան իթմիշ օլտուգլարը թէքլիֆէ կէլինճէ, Պուլղարիսթանտա քեաֆիֆէյի մէգ-հէպէրին սէրպէսթ օլաճաղը հաղ-գընտա, տիւնքի կիւն գոնկրէտէ իթ-թիխազ օլունան գարար վէ պիր տէ, մէ-մալիքի Շահանէտէ միւթէմէքքէն էճնէպի-լերին էօթէտէն պէրու հայիզ օլտուգլարը հուգուգա տալա թօգունուլմահաճաղընա տայիր եինէ մէգքիւր իճթիհատա տէվլէթը Ալիեէ պիրինճի մուրախխասը թարաֆընտան վուգու պուլան պէհանաթլա իգթի-ֆա իտէրէր»։

Լօրտ Սալիսպրի, Ֆրանսըզ մուրախ-խասլարընընը, վագը օլան թէքլիֆլէրինին ահքեամը էվրօբայի Օսմանինին հէր թա-րաֆընտա ճարի օլմասը իւզէրինէ իտար իթմէտ[illegible] կէր պունու եաբմըշ օլա իտիր, պիւ-յիւք թէրազգը օլմուշ օլաճաղընը իֆատէ իտէր։

Միւսիւ Վատինկթօն պունա ճէվապ օ-լարագ տէր քի լօրտ Սալիսպրինին պահս իթտիկի թէրազգը, հէր պիր մէգհէպին սէրպէսթիյի իճրասընա տայիր Ֆրանսըզ մուրախխասլարընընը տէրմիան իթմիքլէրի պիրինճի թէքլիֆին տիւնքի իճթիհատա գապուլլէյէ իտթիհսալ օլունմուշ տուր։

Լօրտ Սալիսպրի, պու թէքլիֆին ան-ճագ Պուլղարիսթանա այիտ օլտուգունու տէրմիան իթմէսի իւզէրինէ, բէյրիս տէտի քի «պէն տահի մէմալիքի Շահանէնին հէր թարաֆը, եանի կէրէք Էվրօբա վէ կէրէք Ասիա ճիհէթի իչին սէրպէսթիյի ային թա-լասլ օլունմասը արզուսինէ իշթիրագ իտէ-րիմ. ֆագաթ պիրմէմքի պունդթա հաղ-զընտա Օսմանլը մուրախխասլարընընը մու-վաֆագաթը իսթիհսալ օլունա՞պիլէճէք մի»։

«Գարաթօռօրի բաշա պունա չու ճէ-վապը վիրտի.

«Տիւնքի կիւն միւսիւ Վատինկթօնա ճէվապ վիրտիկիմէ, տէվլէթի Ալիեէնին գավանիյնի ումումիյէսինէ վէ մուահէտաթ-ու մուդավէլէթա միւրաճաաթլա իգթի-ֆա իթտիմ։ Թիւրքիատա պիւթիւն մէգ-հէպէրին սէրպէսթ սուբէթտէ իճրայի ա-յին իթմէքտէ օլտուգլարը մալիւմ ամէ պիր քէյֆիեէթ տիր։ Լաղըմ կէլէն ճէվա-պը թարաֆընտան վիրիլմէք իւզրէ, տա-հա վասի պիր թէքլիֆ տէրմիան օլունմա-սըզընտան, Շարգի Ռումէլի իչին այրըճա պիր հիւքմ տէրճինէ լիւզիւմ կէօրմէմ»։

Ըէյիս, մէգհէպ սէրպէսթիյի լէյհին-տէ Թիւրքիանընը իթտիի պէհանաթընը սէ-նէտա իթթիֆազ օլունմասը հաղզընտա Ֆը-րանսանընը պէհան իթտիի արզուսա գոնկ-րէնին միւթթէֆիզէն իշթիրագ իթմէքտէ օլտուգունու թատիդ իտէր։ Ֆրանսըզ մուրախխասլարընընը մագսէտի պունտան իպարէթ օլուպ, պու մագսատ իսկ հասըլ օլմուշ տուր։ Լօրտ Սալիսպրի տահա իլե-րու կիտէրէք, էվվէլքի թէքլիֆին, տէ-յիլ եալընըզ Պուլղարիսթան իլէ Բումէլիտէ իլա պիթթիւն մէմալիքի Շահանէտէ մէվ-գէյի իճրատէ վագ իտիմէսինի արզու ի-տիրօր։

էկէր հիմէթ պույրուլաճագ իտի իսկ, պիզէ պյրբճա իմթիեազ վիրիլմէսինէ, նէ պիր սէպէպ գայբր իտի, վէ նէ տէ զէրրէճէ իհթիեաճ, տիմէք տիր քի էօյլէ պիր շէյ օլամազ իտի, եօգ էկէր, ումում թիւրքիատա իսլահաթա հիմէթ պույրուլմաեաճագ իտի իսկ, պիզէ՞ նէ սէպէպ մէպնի իմթիեազաթը մախսուսէ վիրիլմէք իսթէնիլէճէք իտի, մէկէրչի, պիզ էօյլէ պիր իմթիեազա նայիլ օլուպ տա, իսլահաթ վէ մամուրիյեթէ պաշլատաղմըզդա, տէօրթ թարաֆըմըզտա պուլունան լաազալլ եիկիրմի միլեոն գօմշուլարբմըզըն, գբսգանբպ վէ տրզու իթմէեէրէք, մէզքիւր մահրումիյեթէ վէ զուլմ ու զաստրլըզդա սիքիւթ իւզրէ թէհամմիւլ իտիպ տէ, [illegible] թիմալտէն օլապիլի՞ր մի իտի։

Եօգ էֆէնտիլէր եօգ, էօյլէ շէյ պու տիւնեատա օլամազ իտի, վէ հալէատա օլամազ։ Վէ հիչ պիր վուգբթտա տա օլամաեաճագ տըր, հէր շէյտէ պիր ազբլ։ պիր միւնասէպէթ վէ պիր հիսապ լազըմ տըր, սիզ եա զայրէթի միլիյէ իլէ մէսթ օլարագ ագլընըզը զայպ իթմիշ իմիշսինիզ, վէ եախսա զաթէն ագլընըզ բէք նագըս պիր հալտէ իմիշ իսէ տէ, նէ սիզ վէ նէ տէ խալգ ֆարգ ու ֆէհմինէ վարամամագտա իմիշ, հայ պու քի, պիթթէսաաիֆ, պու վէսիլէ իլէ ագլընըզըն թա տիպնի կէօթէրմիշ օլտունուզ, խալգ պո նա տախի մէմնունէ վէ միւթէշէքքիր օլմալը տըր քի, պարի պունատան սոնրա պիր տահա, պունատան տա թէհլիքէլի, վէ պունատան տա չիւրիւք տալա պասմաեա գալգըշտըզընըզտա, էկէր իսթէր, վէ ագլընը պաշընա ալարագ, կէչմիշ թէճրիպէլէրտէն նասիհաթ ալմագլըզը նիյեթէ իտէր իսկ, քէնտույի սագընապիլէճէք տիր։

Պու չօճուգճա թէչէպպիւսէ գալգըշան տիբլօմաթ վէ ագբլը էֆէնտիլէր, հէլէ սոնրատան պիր պիւյիւք չարբըզլըզ տահա իլէմիշլէր տիր քի, արթըգ հիչ աֆվ օլունուր չէյ տէյիլ տիր։ չէօյլէ քի, Դանկրէյ կէօնտէրտիքլէրի լայիհալարտա, պիզիմ պիր իտարէյի մրումթազէյ չայէսթէ օլմամըզդա, կիւեա պիր տէլիլի գալի կէօսթէրմիշ օլմագ նէյէթիյլե, պիլի՞րսիսինիզ, նէ՞ եաբմըշլար տըր, նասըլ քի սէհլէտիք, սաեբմըզը թիւրքլէրտէն քիւրտլէրտէն, վէ սայիր միլլէթլէրտէն զիեատէ տիր տէյի կէօսթէրտիքտէն պաշգա, ագլու տիրայէթ վէ լիագաթ ճիհէթիյլե տախի, անլէրտէն իւսթիւն կէօսթէրմիշլէր, վէ այնի լայիհալարըն իչինէ տախի, հիչ տիւշինմեէրէք, վէ տիշիւնիւպ տէ, կէօսթէրտիքլէրի զբոտիյեթտէն, եանի նէպ ինճէտէն ութանմաեարագ, Թիւրքլէրտէն քիւրտլէրտէն, Զէրքէսզէրտէն վէ սայիրլէրտէն, վէկիհասըլ, պիզտէն կէրէք սաեբտա վէ կէրէք ագբլտա ազ պուլունան միլլէթլէրտէն հէմիշէ զուլում ու թէաատիեաթ չէքմէքտէ օլտուզումուզու իզբար իտիպ պիտիրմիշլէր տիր. հալպուքի, տէյիլ էօյլէ տիբլօմաթ զաթլար վէ էհլի մալիմաթլար, իլա աղչօղ վուգուֆիյէթ սահիպի օլանլար տախի բէք ալէտ պիլիրլէր քի, հէր մէմլէքէթտէ հիւքմ իտէն շէյ, նուֆուզճա զիեատլիք իլէ, ագբճա զիեատլիք տիր, տիմէք տիր քի, մատամ քի պ՛ազ, սաեբտա վէ ագբլտա պիզոէն աշաղը օլանլարտան զուլում ու թէատտի կէօրէրէք թօգաթ եէմէքտէ իմիշիզ, պու հալէ շայէսթէ իմիշլէ, պիզ ունարա հիչ պիր վազբթտա էմր ու հիւքմ իթմէյլիկէ շայէսթէ վէ միւթէհամմիլ օլամաեարգ։ Տահա պաշգա պիր իա պիր իլէ սէօյլէյէլիմ, հէր ադամ չէհատէթ իտէր քի, պիզիմ ադամլարըն մէզքիւր լայիհալարընը օգեան մուազզամ զաթլար, հիչ չիւրիւրեր եօգ տուր քի, հէրնէ գատար նէքթէ բիայէթէն, զահիրտէ սէօյլէմիշլէր, վէ սալթ բիւմուզ իլէ անլատբրմըշ իսէլէր տէ, ֆիքիրլէրինա շէօյլէ, եանի պիզիմ իչին, «պուլար եա եալան վէ եանլըշ սէլէյէրէք, քէնտի սաեբ վէ ագբլլարնը զիեատէ կէօսթէրմէքլիկի իրթիեապ իթմէքտէ տիրլէր, չիւնքի սեբտա վէ աբլտա զիեատէլան պիր միլլէթ, ագլը վէ սաեբը ազ օլան միլլէթլէրին զուլում ու թատտի իթմէսի միւմքին տէյիլ տիր, վէ եախսա պունլար բէք ատի, բէք կէվրէք, բէք գօրգագ, վէ բէք պօզուլմուշ պիր թայիֆէ տիրուրեր։

Ամա պու չիւրիւք տիր, վէ պունատան տա շու նէթիճէ չըգար քի, էվլօպալըլար պիզիմ նէ օլտուզումուզու, լաեբգբյա պիլմէտիքլէրինտէն, հագգըմըզտա նէ իյիյէ, վէ նէ տէ ֆէնաեա, գավիճէ պիր հիւքմ վիրէմէմէքտէ իքէն, բէք ֆէնա պիր թասավվուր ալմըշլար, աեարբմըզը կէօրմիշլէր, վէ պիզտէ, ագբլլարբմըզ սայէսինտէ, Մբսբրա բիրինճէ կիտէր իքէն, էվտէքի քէրեքլի պուլզուրտան տախի օլմուշուզ տուր։

Իշթէ, պիր թագըմ ատամլար թարաֆընտան, ալէյհիմիզտէ զուհուրա կէլմիշ օլան հիտտէթէ սէպէպ, պունլարը պիզիմ պիլմէմիզ վ՝ խալգ տախի պիլտիրմէմիզ օլմուշ տուր, վէ պուտա թապիի պիր շէյ տիր, տօղրու սէօյլէեէնի ոօգուզ քէօյտէն գօվարլար, տէրլէր տարպը՝ մէսէլ տիր։

Ղարիպ եերի չուրասը տըր քի, պիզ խալգա պէօյլէ պիր պիւյիւք խըզմէթ իթմիշ, վէ պիր թագըմ ղայրէթլի զաթլարը, եէնիտէն եէնիեէ ալտանըպ տա, պօշա բարալար վիրմէքլիքտէն սագընըբմըշ օլտուզումուզ իչին, պիզտէն թէչէքքիր իտէճէք, վէ քէնտույի ալտատանը թայեիպ իլէ ճէզասընը վիրէճէք եէրտէ, մուզայիրի օ՝արագ պիզէ, «Ինչ՞ին պըրազ մագսըն քի պիզի իսթէտիքլէրի կիպի ալտաթսընլար, բարալարբմըզը ալընլար վէ նամուսումուզու լէքէլէնտիրսինլէր» տէյի կիճէնմէքտէ տիրլէր։ Ֆագաթ, պէյիս եօգ, պիզիմ վիճատանըմըզ բահաթ, աննըմըզ աչըգ, վէ գալպիմիզսէրպէսթ տիր։ Չիւնքի քիմսէյէ միւտահէնէմիզ եօգ տուր, վէ պօրճումուզու լֆա իթմէքտէյիզ։

ԳԱՐԹԱԼՏԱՆ ՄԱԼԻՄԱԹ

Թէպտիլի ապ ու հավա Նիյէթիյլէ, պիր գաչ կիւնտէն պէրու Գարթալտա պուլունան պիր տօսթումուզ, շու աթիտէքի էսէֆ օլունաճագ մալիմաթլարը վիրմիշտիր։ Չէօյլէ քի, մահէլլի մէզպուր ֆուգարասը, պաշըճա իքի թագըմ քէսանտէն, հագգը օլարագ թէչէքքի իթմէքտէ իմիշլէր, պունլարտան պիրի ավճըլըգ պէհանէսիյլե պաղլարա վէ պաղչէրէրէ կիրէրէք, իսթէտիքլէրի կիպի հէմ քէնտիլէրի վէ հէմտէ քէօբէքլէրի չըղնաեըպ վէ իւզիմլէրի վէ սայիր մէյվէլէրի եէտիքտէն պաշգա, չանթալարընա տախի տօլտուրուպ կէօթիւրտիւքլէրի կիպի, պիր չօգլար տախի, ամ՝ը թէսկէրէլէրի օլմագսըզընը, այնի զատտարլրզա ճիւրաթ իթմէքտէ իմիշլէր։ Զաթէն իսկ թէզքէրէսիզ ավճըլըգ իթմէքլիկին մէմնու օլտուզու չէօյէ ուլրսուն, թէզքէրէսի օլանլար տախի, զէր օլմուշվէ լմար լտիրմիշ պունլան մահէլլէ կիրմէքլիկէ ասլա մէէզոն տէյտիրլէր։

Շու չիրկայէթլէրինէ իքինճի սէպէպ, ալարբն մէզքիւր լայիհալարընը օգեան մուազզամ զաթլար, հիչ չիւրիւրեր եօգ տուր քի, հէրնէ գատար նէքթէ բիայէթէն, զահիրտէ սէօյլէմիշլէր, վէ սալթ բիւմուզ իլէ անլատբրմըշ իսէլէր տէ, ֆիքիրլէրինա շէօյլէ, եանի պիզիմ իչին, «պուլար եա եալան վէ եանլըշ սէլէյէրէք, քէնտի սաեբ վէ ագբլլարնը զիեատէ կէօսթէրմէքլիկի իրթիեապ իթմէքտէ տիրլէր, չիւնքի սեբտա վէ աբլտա զիեատէլան պիր միլլէթ, ագլը վէ սաեբը ազ օլան միլլէթլէրին զուլում ու թատտի իթմէսի միւմքին տէյիլ տիր, վէ եախսա պունլար բէք ատի, բէք կէվրէք, բէք գօրգագ, վէ բէք պօզուլմուշ պիր թայիֆէ տիրուրեր։

Ամա պու չիւրիւք տիր, վէ պունատան տա շու նէթիճէ չըգար քի, էվլօպալըլար պիզիմ նէ օլտուզումուզու, լաեբգբյա պիլմէտիքլէրինտէն, հագգըմըզտա նէ իյիյէ, վէ նէ տէ ֆէնաեա, գավիճէ պիր հիւքմ վիրէմէմէքտէ իքէն, բէք ֆէնա պիր թասավվուր ալմըշլար, աեարբմըզը կէօրմիշլէր, վէ պիզտէ, ագբլլարբմըզ սայէսինտէ, Մբսբրա բիրինճէ կիտէր իքէն, էվտէքի քէրեքլի պուլզուրտան տախի օլմուշուզ տուր։

Իշթէ, պիր թագըմ ատամլար թարաֆընտան, ալէյհիմիզտէ զուհուրա կէլմիշ օլան հիտտէթէ սէպէպ, պունլարը պիզիմ պիլմէմիզ վ՝ խալգ տախի պիլտիրմէմիզ օլմուշ տուր, վէ պուտա թապիի պիր շէյ տիր, տօղրու սէօյլէեէնի ոօգուզ քէօյտէն գօվարլար, տէրլէր տարպը՝ մէսէլ տիր։

Ղարիպ եերի չուրասը տըր քի, պիզ խալգա պէօյլէ պիր պիւյիւք խըզմէթ իթմիշ, վէ պիր թագըմ ղայրէթլի զաթլարը, եէնիտէն եէնիեէ ալտանըպ տա, պօշա բարալար վիրմէքլիքտէն սագընըբմըշ օլտուզումուզու իչին, պիզտէն թէչէքքիր իտէճէք, վէ քէնտույի ալտատանը թայեիպ իլէ ճէզասընը վիրէճէք եէրտէ, մուզայիրի օ՝արագ պիզէ, «Ինչ՞ին պըրազ մագսըն քի պիզի իսթէտիքլէրի կիպի ալտաթսընլար, բարալարբմըզը ալընլար վէ նամուսումուզու լէքէլէնտիրսինլէր» տէյի կիճէնմէքտէ տիրլէր։ Ֆագաթ, պէյիս եօգ, պիզիմ վիճատանըմըզ բահաթ, աննըմըզ աչըգ, վէ գալպիմիզսէրպէսթ տիր։ Չիւնքի քիմսէյէ միւտահէնէմիզ եօգ տուր, վէ պօրճումուզու լֆա իթմէքտէյիզ։

ԳԱՐԹԱԼՏԱՆ ՄԱԼԻՄԱԹ

Թէպտիլի ապ ու հավա Նիյէթիյլէ, պիր գաչ կիւնտէն պէրու Գարթալտա պուլունան պիր տօսթումուզ, շու աթիտէքի էսէֆ օլունաճագ մալիմաթլարը վիրմիշտիր։ Չէօյլէ քի, մահէլլի մէզպուր ֆուգարասը, պաշըճա իքի թագըմ քէսանտէն, հագգը օլարագ թէչէքքի իթմէքտէ իմիշլէր, պունլարտան պիրի ավճըլըգ պէհանէսիյլե պաղլարա վէ պաղչէրէրէ կիրէրէք, իսթէտիքլէրի կիպի հէմ քէնտիլէրի վէ հէմտէ քէօբէքլէրի չըղնաեըպ վէ իւզիմլէրի վէ սայիր մէյվէլէրի եէտիքտէն պաշգա, չանթալարընա տախի տօլտուրուպ կէօթիւրտիւքլէրի կիպի, պիր չօգլար տախի, ամ՝ը թէսկէրէլէրի օլմագսըզընը, այնի զատտարլրզա ճիւրաթ իթմէքտէ իմիշլէր։ Զաթէն իսկ թէզքէրէսիզ ավճըլըգ իթմէքլիկին մէմնու օլտուզու չէօյէ ուլրսուն, թէզքէրէսի օլանլար տախի, զէր օլմուշվէ լմար լտիրմիշ պունլան մահէլլէ կիրմէքլիկէ ասլա մէէզոն տէյտիրլէր։

Շու չիրկայէթլէրինէ իքինճի սէպէպ